

TITULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BCC de Galicia
Principios de conservación preventiva II
Departamento: Principios de conservación e restauración de bens culturais

Formación básica	Curso: 1º	2º Cuadrimestre	3 ECTS
-------------------------	------------------	------------------------	---------------

Teórica
Profesor: Pablo Porral Vicente
pabloporral@edu.xunta.gal
Horario: 2 horas semanais
DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Instrumentos e métodos de avaliación e control dos factores ambientais (iluminación, climatoloxía, contaminación...). Recomendacións sobre conservación preventiva: documentos.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos
T11	Desenvolver na práctica laboral unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara a diversidade.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X3	Recoñecer e identificar as alteracións do ben cultural e as causas de seu deterioro para avaliar o estado de conservación.
X5	Determinar os criterios de intervención e decidir o tratamento de prevención, conservación e/ou restauración máis axeitado
X6	Adquirir coñecementos críticos sobre a metodoloxía, estratexias de actuación, tratamentos e emprego de materiais para a conservación e restauración.
X7	Deseñar sistemas e tratamentos de conservación e restauración
X9	Coñecer e aplicar a deontoloxía profesional e a normativa relativa aos bens culturais e a súa conservación e restauración.
X11	Adquirir a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e diálogo interdisciplinario.

CURSO ACADÉMICO 2023-2024

X16	Avaliar a eficacia dos tratamentos realizados.
X17	Determinar e aplicar as condicións axeitadas para a conservación preventiva do ben cultural “in situ”, durante a exposición, almacenaxe, transporte ou depósito.
X18	Documentar calquera dato derivado do estudo e proceso dos tratamentos de conservación e restauración que contribúa a facilitar a comprensión e coñecemento do ben cultural.

UNIDADES DIDÁCTICAS		
Unidades	Subtemas	% da materia
1.- Axentes de deterioro ambientais (físico – químico): - Humidade.	0.- Introducción 1.- Humidade relativa 1.1.- Definicións 1.2.-Deterioro por humidade relativa “incorrecta” 1.3.- Fontes de humidade relativa “incorrecta” 1.4.- Control da humidade relativa incorrecta 1.5.- Control en termos de estratexias xerais e índices obxectivos	20%
2.- Axentes de deterioro ambientais (físico – químico): - Temperatura	2.- Temperatura 2.1.- Definición de Temperatura “Incorrecta” 2.2.-Persoas, Enerxía, o Ambiente e a sostenibilidade 2.3.-Deterioro por Temperatura Incorrecta e as coleccións máis vulnerables 2.4.-Fontes de Temperatura “Incorrecta” 2.5.-Control da Temperatura Incorrecta 2.6.-Conclusións	20%
3.- Axentes de deterioro ambientais (físico – químico): - Iluminación	3.1.- Introducción. Conceptos previos 3.2.- Luz visible, radiación UV e IR 3.3.- Fontes de luz visible, radiación UV e IR 3.4.- Deterioro por luz visible, radiación UV e IR 3.5.- Control da luz; UV e IR 3.6.-Conclusións	25%
4.- Contaminantes. Contaminación atmosférica.	4.1.- Contaminantes 4.2.- Contaminantes transportados polo aire 4.3.- Estratexias de control para os contaminantes transportados polo aire. 4.4.- Estratexias de control para diversos grados de preservación. 4.5.- Contaminantes transferidos por contacto. 4.6.- Estratexias de control 4.7.- Contaminantes intrínsecos	25%

5.-Recomendacións sobre conservación preventiva: documentos.	5-1- Recomendacións sobre conservación preventiva: documentos	10%
--	---	-----

PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Sesión maxistral	30		30
Estudo autónomo		25	25
Traballo tutelado. Estudos de caso, debates e outras actividades.	6	14	20
Total	36	39	75

METODOLOXÍA DOCENTE	
Metodoloxía	Descrición
Sesión maxistral.	Exposición das bases teóricas da materia, sobre as que construír o traballo autónomo, utilizando as sesión maxistrais e outras ferramentas aportadas.
Traballo tutelado. Estudos de caso, debates e outras actividades.	Actividades de aplicación dos coñecementos e resolución de problemas e exercicios.

SISTEMAS DE AVALIACIÓN		
Método	Criterios	% avaliación
Probas escritas	- Cualificación das probas	90%
Traballo tutelado. Estudos de caso, debates e outras actividades.	- Avaliación continua a través do seguimento do traballo. Valórase seguimento, participación, asistencia e interese.	10%
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

- A asistencia considérase obrigatoria.
- Avaliarase de forma continua o progreso do proceso de aprendizaxe.
- Aqueles que, por non asistiren, perdan o dereito á avaliación continua deberán en calquera caso presentar os traballos individuais propostos ó longo do curso.
- De cara á avaliación extraordinaria proxectaranse nas titorías didácticas os procedementos de recuperación previos, alternativos ou complementarios á proba escrita, a realizar no mes de Xullo
-

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As titorías docente terán un horario específico establecido para esta finalidade.

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- AA.VV. Manual de seguimiento y análisis de condiciones ambientales. Plan Nacional de Conservación Preventiva Ministerio de Educación, Cultura y Deporte <http://www.culturaydeporte.gob.es/planes-nacionales/dam/jcr:3312b805-4c20-46b6-a897-71cead432bf7/manual-condiciones-amb-2018.pdf>
- AA.VV. Conservación preventiva y procedimientos en exposiciones temporales. Grupo español del IIC, ICOM-Ce y Mº de Cultura, Madrid, 2008.
- AA.VV. Criterios para la elaboración del Plan Museológico. Ministerio de Cultura, Madrid, 2005.
- AA.VV. Guía para un plan de colecciones ante emergencias. Ministerio de Cultura, Madrid, 2009.
- BAGLIONI, RANIERO/ LOSADA, JOSÉ Mª: Hacia una estrategia europea de conservación preventiva, en "P.H. Boletín del Instituto Andaluz del Patrimonio Histórico", n. 33, diciembre, 2000, pp. 87-91
- BLANCHEGORGE, ERIC: La conservación preventiva cotidiana: el Museo Antoine Vivenel de Compiègne, en Rev. "Museum", nº 201, 1999-1, pp. 16-21.
- HEREDIA MUNDET, MARÍA: Conservación preventiva. Como abordarla en grandes y pequeños espacios, en Revista Restauración & Rehabilitación, nº 36, enero 2000, pp. 70-75.